

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

บทนี้จะกล่าวถึงผลการศึกษาโดยอาศัยหลักวิชาการทางสถิติ ด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative analysis) จากแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 ซึ่งการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง เพื่อหาผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อจากแบบจำลองเงินเฟ้อ ส่วนที่สอง เพื่อหาผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อการบริโภคภาคเอกชนจากการอาศัยแบบจำลองการบริโภค ในการวิเคราะห์นี้เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาประมวลโดยอาศัยเครื่องมือทางสถิติ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรจากแบบจำลองที่สร้างโดยวิธีการทางเศรษฐมิติ ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method: OLS) และทำการวิเคราะห์ถึงขนาดของความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีการคำนวณค่าค่าสัมประสิทธิ์ในสมการแบบจำลองโดยอาศัยผลการศึกษาที่ได้ มีดังนี้

แบบจำลองเงินเฟ้อ

จากการศึกษาทฤษฎีอุปทานมวลรวม (Aggregate Supply: AS) ของระบบเศรษฐกิจ ทำให้ได้ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเงินเฟ้อ (INF) และตัวแปรอิสระต่างๆ ได้แก่ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง (POil) สินทรัพย์หรือปริมาณเงิน (M2) อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ (MLR) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือระดับรายได้ (GDP) จากนั้นนำข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้มาทำการวิเคราะห์สมการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมดังนี้

$$INF_t = \alpha_0 + \alpha_1 POil_t + \alpha_2 M2_t + \alpha_3 MLR_t + \alpha_4 GDP_t + \varepsilon_t$$

กำหนดให้

INF_t คือ ภาวะเงินเฟ้อ

$POil_t$ คือ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

$M2_t$	คือ	ปริมาณเงิน (ใช้ปริมาณเงินตามความหมายอย่างกว้างแทนนโยบายการเงิน)
MLR_t	คือ	อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์
GDP_t	คือ	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือ ระดับรายได้
ε_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน
α_0	คือ	ค่าคงที่
$\alpha_1, \alpha_2 \dots \alpha_4$	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

$\frac{\partial(INF_t)}{\partial(Poil_t)} > 0$ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

$\frac{\partial(INF_t)}{\partial(M2_t)} > 0$ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อกับปริมาณเงินจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

$\frac{\partial(INF_t)}{\partial(MLR_t)} < 0$ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อกับอัตราดอกเบี้ยให้กู้ของธนาคารพาณิชย์จะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

$\frac{\partial(INF_t)}{\partial(GDP_t)} > 0$ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือระดับรายได้จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1. การประมาณค่าแบบจำลองครั้งที่ 1

จากผลการวิเคราะห์แบบจำลองเป็นดังตารางผนวกที่ 1 ซึ่งเมื่อนำค่าทางสถิติที่ได้จากการทดสอบเขียนให้อยู่ในรูปสมการจะได้ ดังนี้

$$INF = C(1) + C(2) GDP + C(3) POil + C(4) MLR + C(5) M2$$

เขียนให้อยู่ในรูปสมการจะได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} INF = & -13.81121815 + 0.007145831273 GDP^{***} + 0.5059963996 POil^* \\ & (-6.995876) \quad (2.555760) \quad (6.513346) \\ & + 1.005055159 MLR^* - 0.001051629966 M2^{**} \\ & (13.50713) \quad (-3.840474) \end{aligned}$$

F-statistics	57.77377		
R-squared	0.828016	S.E. of regression	1.085621
Adjusted R-squared	0.813684	Durbin-Watson stat	0.623684

กำหนดให้ T-statistics คือ ค่าที่อยู่ในวงเล็บ

หมายเหตุ

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการศึกษาของแบบจำลองนี้ เป็นดังตารางผนวกที่ 1 จะพบว่าตัวแปรอิสระทั้งสมการ อัตราเงินเฟ้อสามารถอธิบายได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับร้อยละ 100 (จากค่าสถิติทดสอบ F-test เป็น 57.77377) และมีความเชื่อมั่นในค่าประมาณการได้ ร้อยละ 81.3684 (Adjusted R-Square เป็น 0.813684) ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในระดับที่สามารถอธิบายสมการได้

ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า Durbin-Watson ที่ได้จากการอัตราเงินเฟ้อมีค่าเท่ากับ 0.623684 ซึ่งค่าที่ได้มีค่าต่ำกว่า D_L แสดงว่าสมการที่ได้มีสหสัมพันธ์ต่อเนื่องหรือกล่าวได้ว่าแบบจำลองดังกล่าวเกิดปัญหา Autocorrelation

2. การประมาณค่าแบบจำลองครั้งที่ 2

ได้พัฒนาแบบจำลอง ในลักษณะเป็นสมการที่เพิ่ม Time lagged ของตัวแปรตามแบบจำลองที่ได้ คือ

$$INF = C(1) + C(2) GDP + C(3) POil + C(4) MLR + C(5) M2 + C(6) INF(-1)$$

เขียนให้อยู่ในรูปสมการจะได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} INF = & -6.526797256 + 0.004023847102 GDP^{***} + 0.3519590678 POil^* \\ & (-3.643532) \quad (1.930081) \quad (5.545925) \\ & + 0.4721051591 MLR^* - 0.0009586047416 M2^* + 0.5514422464 INF(-1)^* \\ & (4.907514) \quad (-4.613843) \quad (6.599439) \end{aligned}$$

F-statistics	97.79584		
R-squared	0.914015	S.E. of regression	0.783803
Adjusted R-squared	0.904669	Durbin-Watson stat	1.013735

กำหนดให้ T-statistics คือ ค่าที่อยู่ในวงเล็บ

หมายเหตุ

- *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
- ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการศึกษาของแบบจำลองนี้ เป็นดังตารางผนวกที่ 1 จะพบว่าตัวแปรอิสระทั้งสมการ อัตราเงินเพื่อสามารถอธิบายได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ร้อยละ 100 (จากค่าสถิติทดสอบ F-test เป็น 97.79584) และมีความเชื่อมั่นในค่าประมาณการได้ร้อยละ 90.4669 (Adjusted R-Square เป็น 0.904669) ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในระดับที่สามารถอธิบายสมการได้

ตัวแปรอิสระในสมการเงินเพื่อ ได้แก่ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศหรือระดับรายได้ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ปริมาณเงิน อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ ทุกตัว มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 (จากค่าสถิติทดสอบ T-test) และค่า Durbin-Watson ที่ได้จากสมการอัตราเงินเพื่อมีค่าเท่ากับ 1.013735 ซึ่งค่าที่ได้ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ต่อเนื่อง คือ แบบจำลองดังกล่าวไม่เกิดปัญหา Autocorrelation

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงนำแบบจำลองที่ได้นี้ เป็นแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่ได้จากแบบจำลอง สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีผลต่อภาวะเงินเพื่อ

จากการทดสอบค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับเงินเพื่อ ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\text{โดยที่} \quad \frac{\partial(INF_t)}{\partial(Poil_t)} = 0.3519$$

หมายความว่า เมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิง (POil) เพิ่มขึ้น 1 บาทต่อลิตรจะทำให้อัตราเงินเพื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3519 ในทิศทางเดียวกัน และหากระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงลดลง (POil) 1 บาทต่อลิตร จะทำให้อัตราเงินเพื่อลดลงร้อยละ 0.3519 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อ

จากการทดสอบค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับเงินเฟ้อ ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\text{โดยที่} \quad \frac{\partial(INF_t)}{\partial(GDP_t)} = 0.0040$$

หมายความว่า เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP_t) เพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาท จะทำให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0040 และถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลง 1 พันล้านบาท จะทำให้อัตราเงินเฟ้อลดลงร้อยละ 0.0040

3. การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อ

จากการทดสอบค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามกับเงินเฟ้อ ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\text{โดยที่} \quad \frac{\partial(INF_t)}{\partial(M2_t)} = -0.0009$$

หมายความว่า เมื่อปริมาณเงิน ($M2_t$) เพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาท จะทำให้อัตราเงินเฟ้อลดลงร้อยละ -0.0009 และหากปริมาณเงิน ($M2_t$) ลดลง 1 พันล้านบาท จะทำให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นร้อยละ -0.0009 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อ

จากการทดสอบค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามกับเงินเฟ้อ ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\text{โดยที่} \quad \frac{\partial(INF_t)}{\partial(MLR_t)} = 0.4720$$

หมายความว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ (MLR) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อัตราเงินเพื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4720 และหากอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ (MLR) ลดลงร้อยละ 1 จะทำให้อัตราเงินเพื่อลดลงร้อยละ 0.4720 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ค่าสถิติต่าง ๆ ที่ได้ในแบบจำลองเงินเพื่อ พบว่า เมื่อทดสอบและแก้ปัญหาสัมพันธ์ในตัวเอง (autocorrelation) ที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 พบว่า ค่า Durbin-Watson stat มีค่าเท่ากับ 1.0137 และเมื่อพิจารณาเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในสมการเงินเพื่อ พบว่าค่าที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นตัวแปรปริมาณเงิน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ทุกตัว ในขณะที่ค่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.9140 แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 91.40 และค่า Adjusted R-squared มีค่าเท่ากับ 0.9047 แสดงว่าสมการนี้มีความเหมาะสมกับข้อมูลร้อยละ 90.47 ที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90

แบบจำลองการบริโภค

จากการศึกษาทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้ถาวร (Permanent Income Hypothesis: PIH) นำไปสู่การสร้างแบบจำลองการบริโภคภาคเอกชนทำให้ได้ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคในทันทีก่อนการบริโภคที่แท้จริง ($RCONP_t$) และตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงหรือระดับรายได้ที่แท้จริง ($RGDP_t$) การบริโภคในอดีต ($CONP_{t-1}$) ค่าจ้างที่แท้จริง ($RWage_t$) ปริมาณเงิน ($M2_t$) อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ (MLR_t) และระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ($POil_t$) จากนั้นนำตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้มาทำการทดลองสมการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้รูปแบบสมการที่เหมาะสม ดังนี้

$$RCONP_t = \beta_0 + \beta_1 RGDP_t + \beta_2 RWage_t + \beta_3 CONP_{t-1} + \beta_4 POil_t + \beta_5 M2_t + \beta_6 MLR_t + \varepsilon_t$$

กำหนดให้

$RCONP_t$	คือ	การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแทนการบริโภคภาคเอกชน
$CONP_{t-1}$	คือ	การบริโภคในอดีต
$RWage_t$	คือ	ราคาปัจจัยแรงงานโดยใช้ค่าจ้างที่แท้จริง
$POil_t$	คือ	ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
$M2_t$	คือ	ปริมาณเงิน (ใช้ปริมาณเงินตามความหมายอย่างกว้างแทนนโยบายการเงิน)
MLR_t	คือ	อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์
$RGDP_t$	คือ	ระดับรายได้ที่แท้จริง

ε_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน
β_0	คือ	ค่าคงที่
$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_6$	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

$\frac{\partial(RCONP_t)}{\partial(RGDP_t)} > 0$	คือ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคที่แท้จริงกับรายได้ที่แท้จริงจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
$\frac{\partial(RCONP_t)}{\partial(RWage_t)} > 0$	คือ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคที่แท้จริงกับอัตราค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
$\frac{\partial(RCONP_t)}{\partial(CONP_{t-1})} > 0$	คือ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคที่แท้จริงกับการบริโภคในอดีตเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
$\frac{\partial(RCONP_t)}{\partial(Poil_t)} < 0$	คือ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคที่แท้จริงกับระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม
$\frac{\partial(RCONP_t)}{\partial(M2_t)} > 0$	คือ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคที่แท้จริงกับปริมาณเงินจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
$\frac{\partial(RCONP_t)}{\partial(MLR_t)} < 0$	คือ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคที่แท้จริงกับอัตราดอกเบี้ยให้กู้ของธนาคารพาณิชย์จะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

1. การประมาณค่าแบบจำลองครั้งที่ 1

แบบจำลองการบริโภคภาคเอกชน ทำให้ได้ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคที่แท้จริง (RCONP) และตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงหรือระดับรายได้ที่แท้จริง (RGDP), การบริโภคในอดีต ($CONP_{t-1}$) ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริง (RWage), ปริมาณเงิน (M2), อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (MLR) และระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง (POil) จากนั้นนำตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้มาทำการทดลองสมการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้รูปแบบสมการที่เหมาะสม ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์แบบจำลองเป็นดังตารางภาคผนวกที่ 2 ซึ่งเมื่อนำค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบเขียนให้อยู่ในรูปสมการจะได้ดังนี้

$$RCONP = C(1) + C(2) RGDP + C(3) RWAGE + C(4) CONP(-1) + C(5) POil \\ + C(6) M2 + C(7) MLR$$

เขียนให้อยู่รูปสมการการบริโภคภาคเอกชนจะได้ดังนี้

$$RCONP = -4.2499591 + 7.1245965 RGDP^{***} + 0.1966607187 RWAGE \\ (-1.924226) \quad (3.545524) \quad (0.312495) \\ + 0.01025604795 CONP(-1)^{***} - 0.005900285034 POil \\ (10.94754) \quad (-0.473171) \\ - 5.379556421e-05 M2 - 0.0007547510717 MLR \\ (-0.387526) \quad (-0.054301)$$

กำหนดให้ T-statistics คือ ค่าที่อยู่ในวงเล็บ

F-statistics	70.49431		
R-squared	0.903839	S.E. of regression	0.139671
Adjusted R-squared	0.891018	Durbin-Watson stat	1.757384

หมายเหตุ

- *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
- ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการศึกษาของแบบจำลองนี้ เป็นดังตารางผนวกที่ 2 จะพบว่า ตัวแปรอิสระทั้งสมการการบริโภคภาคเอกชน สามารถอธิบายแบบจำลองอย่างเป็นระบบได้ แต่ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมาณของตัวแปรอิสระไม่น่าเชื่อถือ และตัวแปรอิสระบางตัวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริง (RWage_t) ปริมาณเงิน (M2_t) อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ (MLR_t) และระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง (POil_t) ทำให้สรุปได้ว่าควรตัดตัวแปรบางตัวออกจากสมการ ซึ่งได้เป็นแบบจำลองในขั้นต่อไป

2. การประมาณค่าแบบจำลองครั้งที่ 2

จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่ได้ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

$$RCONP = C(1) + C(2) RGDP + C(3) CONP(-1) + C(4) RCONP(-1)$$

เขียนให้อยู่ในรูปสมการการบริโภคภาคเอกชน จะได้ดังนี้

$$RCONP = -4.922607 + 8.403367 RGDP^{***} + 0.009955 CONP(-1)^{***}$$

(-10.07628)
(18.41935)
(18.45658)

กำหนดให้ T-statistics คือ ค่าที่อยู่ในวงเล็บ

F-statistics	217.7277		
R-squared	0.898856	S.E. of regression	0.137274
Adjusted R-squared	0.894727	Durbin-Watson stat	1.562814

หมายเหตุ

- *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
- ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการศึกษาของแบบจำลองนี้ เป็นดังตารางผนวกที่ 2 จะพบว่า ตัวแปรอิสระทั้งสมการการบริโภคภาคเอกชน สามารถอธิบายแบบจำลองอย่างเป็นระบบได้ (จากค่าสถิติ F-test เป็น 217.7277) และมีความเชื่อมั่นในค่าประมาณการได้ร้อยละ 89.47 (Adjusted R-Square เป็น 0.894727) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการกะประมาณของตัวแปรอิสระมีความน่าเชื่อถือ (จากค่าสถิติ T-test) และตัวแปรอิสระทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ระดับรายได้ที่แท้จริง (RGDP) และการบริโภคในอดีต ($CONP_{t-1}$)

ตัวแปรอิสระทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า Durbin-Watson ที่ได้จากการสมการการบริโภคภาคเอกชนมีค่าเท่ากับ 1.562814 ซึ่งค่าที่ได้มีค่าต่ำกว่า D_L แสดงว่าสมการที่ได้มีสหสัมพันธ์ต่อเนื่อง หรือกล่าวว่าเป็นแบบจำลองดังกล่าวเกิดปัญหา Autocorrelation ซึ่งได้เป็นแบบจำลองในขั้นต่อไป

3. การประมาณค่าแบบจำลองครั้งที่ 3

ได้พัฒนาแบบจำลอง ในลักษณะเป็นสมการที่เพิ่ม Time lagged ของตัวแปรตามแบบจำลองที่ได้ คือ

$$RCONP = C(1) + C(2)*RGDP + C(3)*CONP(-1) + C(4)*RCONP(-1)$$

$$RCONP = -3.463684031 + 5.979655798 RGDP*** + 0.007010808932 CONP(-1)***$$

$$(-3.828370)$$

$$(4.412269)$$

$$(4.318948)$$

$$+ 0.2864839197 RCONP(-1)*$$

$$(1.915933)$$

กำหนดให้ T-statistics คือ ค่าที่อยู่ในวงเล็บ

F-statistics	152.4325		
R-squared	0.905006	S.E. of regression	0.134413
Adjusted R-squared	0.899069	Durbin-Watson stat	1.784787

หมายเหตุ

- *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
- ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการศึกษาของแบบจำลองนี้ เป็นดังตารางผนวกที่ 2 จะพบว่า ตัวแปรอิสระทั้งสมการการบริโภคภาคเอกชนสามารถอธิบายแบบจำลองอย่างเป็นระบบได้ (จากค่าสถิติ F-test เป็น 152.4325) และมีความเชื่อมั่นในค่าประมาณการได้ร้อยละ 89.91 (Adjusted R-Square เป็น 0.899069) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการกะประมาณของตัวแปรอิสระมีความน่าเชื่อถือ (จากค่าสถิติ T-test) และตัวแปรอิสระทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ระดับรายได้ที่แท้จริง (RGDP_t) และการบริโภคในอดีต (CONP_{t-1})

ตัวแปรอิสระทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติค่า Durbin-Watson ที่ได้จากสมการการบริโภคภาคเอกชนมีค่าเท่ากับ 1.784787 ซึ่งค่าที่ได้มีค่ามากกว่า D_L และ D_U แสดงว่าสมการที่ได้ปราศจากสหสัมพันธ์ต่อเนื่องหรือกล่าวได้ว่าแบบจำลองดังกล่าวได้ถูกแก้ปัญห Autocorrelation แล้ว

จากการศึกษาข้างต้นจึงนำแบบจำลองที่ได้นี้ เป็นแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. การเปลี่ยนแปลงของระดับรายได้ที่แท้จริงที่มีผลต่อการบริโภคภาคเอกชน

จากการทดสอบค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ ปรากฏว่าการเปลี่ยนแปลงของระดับรายได้ที่แท้จริงที่มีผลต่อการบริโภคภาคเอกชน ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

$$\text{โดยที่} \quad \frac{\partial(RCONP_t)}{\partial(RGDP_t)} = 5.9797$$

หมายความว่าเมื่อระดับรายได้ที่แท้จริง (RGDP) เพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาท จะทำให้การบริโภคที่แท้จริง (RCONP) เพิ่มขึ้น 5.9797 พันล้านบาท ในทิศทางเดียวกัน และเมื่อระดับรายได้ที่แท้จริง (RGDP) ลดลง 1 พันล้านบาท จะทำให้การบริโภคที่แท้จริง (RCONP) ลดลงร้อยละ 5.9797 พันล้านบาท ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การเปลี่ยนแปลงของการบริโภคภาคเอกชนในอดีตที่มีต่อการบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง

จากการทดสอบค่าัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของการบริโภคภาคเอกชนในอดีตมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับการบริโภคภาคเอกชน ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\text{โดยที่} \quad \frac{\partial(RCONP_t)}{\partial(CONP_{t-1})} = 0.0070$$

หมายความว่า เมื่อการบริโภคภาคเอกชนในอดีต ($CONP_{t-1}$) เพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาท จะทำให้การบริโภคที่แท้จริงเพิ่มขึ้น 0.0070 พันล้านบาท และถ้าการบริโภคภาคเอกชนในอดีต ($CONP_{t-1}$) ลดลง 1 พันล้านบาท จะทำให้การบริโภคที่แท้จริงลดลง 0.0070 พันล้านบาท ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการวิเคราะห์ผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อของประเทศไทย นั้น พบว่าราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีผลต่อภาวะเงินเฟ้อมากรองลงมาจากตัวแปรอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ ระดับรายได้ ปริมาณเงิน ตามลำดับ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ตัวแปรอิสระทุกตัว โดยตัวแปรปริมาณเงินมีผลไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนการวิเคราะห์ผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อการบริโภคภาคเอกชนของประเทศไทยนั้น พบว่า ระดับรายได้ที่แท้จริงมีผลต่อการบริโภคภาคเอกชนมากที่สุด รองลงมาคือการบริโภคภาคเอกชนในอดีต ตามลำดับ ส่วนตัวแปรราคาน้ำมันเชื้อเพลิง อัตราค่าจ้างที่แท้จริง

ปริมาณเงิน และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ มีระดับความเชื่อมั่นทางสถิติต่ำกว่าร้อยละ 90

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อแบบจำลองการบริโภคภาคเอกชน พบว่าการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อการบริโภคภาคเอกชน แต่จะส่งผ่านทางกลไกการเปลี่ยนแปลงของเงินเฟ้อ ซึ่งตัวแปรที่มีผลต่อการบริโภคภาคเอกชนมากที่สุดคือระดับรายได้ที่แท้จริง ส่วนการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นสินค้าจำเป็นที่ประชาชนต้องบริโภคในชีวิตประจำวัน ถึงแม้ว่าราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะปรับตัวเพิ่มขึ้นแต่ประชาชนต้องบริโภคสินค้าดังกล่าว จึงไม่มีผลต่อการบริโภคภาคเอกชนในทางตรงแต่จะส่งผ่านทางต้นทุนการผลิตและการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าทั่วไป หรือภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งประกอบกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศไม่เป็นไปตามกลไกตลาดที่เสรี เนื่องจากรัฐบาลได้เข้าไปช่วยเหลือปัญหาราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น โดยการเข้าไปตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่ช่วงเวลาหนึ่ง ด้วยเหตุนี้จึงไม่สะท้อนให้เห็นผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อการบริโภคภาคเอกชนอย่างแท้จริง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันนับว่าเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ของประเทศและมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามภาคต่าง ๆ นั้นจำเป็นที่จะต้องใช้พลังงานเพิ่มขึ้นด้วย และส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นหลัก แม้ว่าการจัดหาน้ำมันจะสามารถหาได้จากแหล่งภายในประเทศที่สำคัญ อาทิ จากแหล่งสิริกิติ์ แหล่งฝาง เป็นต้น แต่ปริมาณที่ได้ยังไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ ทำให้ต้องมีการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศในปริมาณที่สูงมาก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอด โดยการจัดหาน้ำมันจากแหล่งต่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง กลุ่มประเทศอาเซียน และกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิก เป็นต้น

สถานการณ์ราคาน้ำมันในประเทศไทยต่อระบบเศรษฐกิจ

ระดับราคาน้ำมันในประเทศจึงขึ้นอยู่กับระดับราคาน้ำมันในตลาดโลกเป็นสำคัญ ซึ่งหากราคาน้ำมันในตลาดโลกมีความผันผวนหรือเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นผิดปกติ ย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยด้วย โดยจะทำให้ต้นทุนการผลิตของแต่ละภาคเศรษฐกิจสูงขึ้นตาม และอาจทำให้ราคาสินค้าในประเทศสูงขึ้นจนก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ (Inflation) หากสังเกตในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2516 นั้น อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยสูงถึงร้อยละ 15.5 และในเกิดวิกฤตการณ์น้ำมันครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2521 อัตราเงินเฟ้อก็สูงถึงร้อยละ 5.2 ต่อปี

วิกฤตการณ์น้ำมันครั้งใหม่ซึ่งก่อตัวตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมาโดยราคาน้ำมันได้เพิ่มสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2004 ที่พุ่งไปแตะระดับสูงสุดในประวัติศาสตร์ อันเนื่องมาจากความต้องการใช้น้ำมันของโลกรวมทั้งจากประเทศจีนเพิ่มสูงขึ้นมาก ประกอบกับสถานการณ์ไม่สงบในตะวันออกกลางและการเก็งกำไรในตลาด NYMEX ของบรรดา Hedge Fund นับได้ว่าเป็นช่วงวิกฤติราคาน้ำมันอีกครั้ง โดยจะเห็นได้จากอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ค่อยๆ ชะลอตัวลงอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเริ่มปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งผลกระทบเริ่มส่อเค้าบ้างแต่ยังไม่ชัดเจน

การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง นอกจากจะส่งผลกระทบต่อภาวะเงินเฟ้อ และการบริโภคภาคเอกชนแล้วยังรวมไปถึงตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญอื่น ๆ อีกด้วย เช่น ระดับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ปริมาณเงิน อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ รายได้ประชาชาติ และระดับรายได้ที่แท้จริง ซึ่งเมื่อราคาสินค้าโดยรวมสูงขึ้นจะทำให้อำนาจซื้อของประชาชน (Purchasing power) ย่อมลดลง รวมถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลงทำให้เขาสามารถจับจ่ายใช้สอยได้น้อยลง ผลกระทบดังกล่าวส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชน (private consumption) ลดลงด้วย ท้ายที่สุดอาจทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาต่อต้านทุนการผลิตสินค้าในประเทศ ปัญหาต่อระดับราคาสินค้าอุปโภคบริโภค เสถียรภาพของค่าเงินบาท ปัญหาด้านแรงงานกรณีถ้ามีการเรียกร้องขอให้ขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ และส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจทั้งระบบจุลภาคและมหภาค เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อและการบริโภคภาคเอกชนของประเทศไทยเป็นสำคัญ โดยอาศัยแบบจำลองเงินเฟ้อและแบบจำลองการบริโภคภาคเอกชนตามทฤษฎีที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 โดยรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี พ.ศ. 2536 – ไตรมาสแรกของปี พ.ศ. 2549 จากการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลผลโดยวิธีการทางเศรษฐมิติด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (OLS) เพื่อทำการวิเคราะห์ถึงขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ในสมการแบบจำลอง

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้เป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงต่อภาวะเงินเฟ้อ และการศึกษาผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงต่อการบริโภคภาคเอกชนของประเทศไทย

1. ผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงต่อภาวะอัตราเงินเฟ้อ

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อ คือการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อโดยตรงประมาณร้อยละ 0.3519 และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 บาทต่อลิตรจะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3519 ขณะเดียวกัน หากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 บาทต่อลิตร จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 0.3519 ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้พบว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์มีผลทำให้เงินเพื่อเปลี่ยนแปลงมากที่สุด โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราเงินเฟ้อ รองลงมา ได้แก่ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือระดับรายได้ และปริมาณเงินตามลำดับ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 โดยตัวแปรปริมาณเงินมีความสัมพันธ์ที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนตัวแปรอื่นมีความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง จะส่งผลให้ระดับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ระดับเงินเฟ้อทั่วไปในระบบเศรษฐกิจปรับตัวสูงขึ้น

2. ผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงต่อการบริโภคภาคเอกชน

จากการศึกษาทำให้ทราบผลกระทบของระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อการบริโภคภาคเอกชนนั้น ได้อาศัยการสร้างสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว และจากการศึกษาพบว่าตัวแปรต่าง ๆ ในสมการมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีผลต่อการบริโภคภาคเอกชนของประเทศไทยนั้น พบว่าระดับรายได้ที่แท้จริงมีผลต่อการบริโภคภาคเอกชนมากที่สุด รองลงมาคือการบริโภคภาคเอกชนในอดีต ตามลำดับ ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 ส่วนตัวแปรราคาน้ำมันเชื้อเพลิง อัตราค่าจ้างที่แท้จริง ปริมาณเงิน และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ มีระดับความเชื่อมั่นทางสถิติต่ำกว่าร้อยละ 90

ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นสินค้าจำเป็นที่ประชาชนต้องบริโภคในชีวิตประจำวัน ถึงแม้ว่าราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะปรับตัวเพิ่มขึ้นแต่ประชาชนต้องบริโภคอยู่ จึงไม่มีผลกระทบในทางตรงต่อการบริโภคภาคเอกชนเหมือนกับภาวะเงินเฟ้อ

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีต่อการบริโภคภาคเอกชนจากแบบจำลองแล้วพบว่า การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อการบริโภคภาคเอกชนเหมือนกับอัตราเงินเฟ้อ แต่การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะส่งผล

กระทบต่อการบริโภคในทางอ้อม คือ การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะมีผลต่อการบริโภคภาคเอกชนผ่านกลไกของการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเฟ้อ แต่ทั้งนี้ตัวแปรที่มีผลต่อการบริโภคภาคเอกชนมากที่สุดในแบบจำลองที่ได้ทดสอบคือระดับรายได้ที่แท้จริง

ราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อค่อนข้างมีความสำคัญต่อการบริโภคภาคเอกชน เนื่องจากเงินเฟ้อจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อกำลังซื้อของประชาชน ผลของระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ระดับรายได้ที่แท้จริงของประชาชนลดลงจะส่งผลกระทบต่อเนื่องต่อการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในช่วงเวลาถัดมา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้

จากการศึกษาพอจะสรุปข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องผลกระทบของราคาน้ำมันต่อไป ดังนี้

1. ประเทศไทยยังต้องพึ่งพิงการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศเป็นสำคัญ การหลีกเลี่ยงปัญหาการราคาน้ำมันผันผวนจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก แต่แนวทางหนึ่งที่รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้เพื่อช่วยในการลดปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ได้แก่ การจัดหาน้ำมันจากแหล่งต่างประเทศอื่นที่ไม่ได้เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันในสัดส่วนที่มากขึ้น อาทิ จากกลุ่มประเทศอาเซียนหรือในกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิก จากการศึกษาพบว่าในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยต้องนำเข้าน้ำมันดิบจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางเป็นสัดส่วนที่มากที่สุดของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด ขณะที่การหาน้ำมันจากกลุ่มประเทศอาเซียนหรือในกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิกคิดเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากการเกิดวิกฤตการณ์น้ำมันที่ผ่านมาเป็นผลจากความขัดแย้งหรือภาวะสงครามในกลุ่มประเทศตะวันออกกลางเป็นส่วนใหญ่

2. การใช้มาตรการต่าง ๆ ของรัฐที่กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างระบบราคาน้ำมัน เช่น การปรับเพิ่มขึ้นหรือลดลงของภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล ภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมถึงการกำหนดกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาวะเงินเฟ้อของประเทศ และ

ส่งผลกระทบต่อการใช้บริโภคภาคเอกชนในทางอ้อมด้วย ดังนั้นในการกำหนดนโยบายของรัฐดังกล่าวควรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นด้วยเป็นสำคัญ

3. หากราคาน้ำมันในตลาดโลกเปลี่ยนแปลง พบว่า ราคาน้ำมันจะมีผลกระทบต่อภาวะเงินเฟ้อมากกว่าการใช้บริโภคภาคเอกชน แต่ขนาดของผลกระทบที่เกิดขึ้นยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับตัวแปรอื่น ๆ ดังนั้น หากราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นแม้ว่าจะทำให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคลดลง แต่หากปัจจัยที่สำคัญ เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ระดับรายได้ที่แท้จริง และปริมาณเงินอัดฉีดออกเปื้อนเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ ไม่ได้ปรับตัวลดลง อาจจะทำให้ผลกระทบของภาวะราคาน้ำมันที่สูงขึ้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการใช้บริโภคภาคเอกชนให้ลดลงมากนัก ประกอบกับรัฐบาลได้เข้าไปตรึงราคาน้ำมันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ก่อนที่จะประกาศลอยตัวราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้ระดับราคาสินค้าทั่วไปไม่เป็นไปตามกลไกตลาด และประชาชนไม่รู้สึกรับรู้ถึงความเดือดร้อนจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและไม่ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิงอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ผลงานวิจัยนี้มีจำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องยังมีไม่มากพอ เช่น ภาคต่างประเทศยังไม่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ ดังนั้นในการพัฒนาแบบจำลองต่อไปควรมีการเพิ่มตัวแปรภาคต่างประเทศรวมถึงตัวแปรทางด้านดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์เข้ามาพิจารณาด้วย

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยภายนอกและผลกระทบของการตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา และเปรียบเทียบผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจกับประเทศอื่นที่ไม่ได้ตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

3. การศึกษานี้มีข้อจำกัดในด้านข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ใช้เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสแรกปี พ.ศ. 2536 - ไตรมาสแรกปี พ.ศ. 2549 ในทางปฏิบัติถ้าต้องการความแม่นยำของแบบจำลองที่สูงกว่านี้ ควรเลือกศึกษาข้อมูลเป็นรายเดือน เพื่อเพิ่ม Degree of freedom ซึ่งช่วยให้ผลการวิเคราะห์มีความละเอียดและได้คำตอบทางสถิติที่เหมาะสม

